MOERDIJK

Raadsvoorstel

Portefeuillehouder(s)	wethouder E. Schoneveld
Datum commissiebehandeling	20 november 2025
Datum raadsbehandeling	4 december 2025
Zaaknummer	1831341
Onderwerp	Beleidskader maatschappelijke accommodaties

Voorgesteld besluit
Het vaststellen van het Beleidskader maatschappelijke accommodaties, met daarin (toetsings)kaders voor de realisatie en instandhouding van maatschappelijke accommodaties, de rol van de gemeente en de wijze van bekostiging.

Publiekssamenvatting
Het college stelt de raad voor om het Beleidskader maatschappelijke accommodaties vast te stellen. Concreet betekent dit dat de gemeenteraad uitgangspunten vaststelt ten aanzien van beheer, eigendom, spreiding en financiering van maatschappelijke accommodaties.
De gemeente Moerdijk beschikt over een groot en divers scala aan maatschappelijke accommodaties. Deze accommodaties zijn de fysieke plekken (gebouwen en terreinen) waar maatschappelijke activiteiten op het gebied van welzijn, jeugd, sport, cultuur en onderwijs plaatsvinden. Accommodaties zijn een middel én voorwaarde om bij te dragen aan de wettelijke zorgplicht of gemeentelijk beleid. Accommodaties dragen daarmee bij aan de leefbaarheid, het gemeenschapsgevoel in de kernen en aan een sterke sociale basis in de kernen.
De realisatie en instandhouding van maatschappelijke accommodaties vraagt een actieve rol van de gemeentelijke overheid. Maar welke keuzes maak je hierin als gemeente? Hoe verantwoord je een rol als gemeente? Doe je dat overal op dezelfde wijze? Dit accommodatiebeleid geeft duidelijkheid over de afwegingen die de gemeente Moerdijk hierin maakt.

Inleiding
Het Beleidskader maatschappelijke accommodaties richt zich op functies die maatschappelijk relevant zijn en hoe deze te accommoderen binnen gebouwen en terreinen waar maatschappelijke activiteiten plaatsvinden. Kenmerken voor deze accommodaties zijn:
- De gemeente is geheel of gedeeltelijk eigenaar, of huurder, of heeft een overeenkomst met de eigenaar en/of
- De exploitatie vindt geheel of gedeeltelijk plaats met publieke middelen en/of
- De gebouwen en/of terreinen zijn voor iedereen (voor wie het bedoeld is) toegankelijk.

Binnen het Beleidskader maatschappelijke accommodaties onderscheiden we clusters en subclusters. Deze indeling is gebaseerd op de inhoudelijke doelstellingen van de gemeente waarbij we uitgaan van functie van een accommodatie en niet om het gebouw zelf.
De hoofdclusters zijn welzijn, jeugd, sport, cultuur en onderwijs.

In deze eerste fase is per cluster geïnventariseerd:
- Wat het wettelijk kader is;
- Wat het beleidskader is;
- Hoe de rolopvatting van de gemeente is;
- Wat de uitgangspunten zijn voor spreiding, kwantiteit en kwaliteit;
- Wat de uitgangspunten zijn voor beheer, onderhoud en exploitatie;
- Wat de uitgangspunten zijn voor de programmering en inhoudelijke invulling van accommodaties;
- Wat het financieel kader is.

In een volgende fase worden de gemaakte keuzes uit het beleidskader uitgewerkt op accommodatieniveau.

Beoogd effect
Het Beleidskader maatschappelijke accommodaties geeft richting aan het doelmatig huisvesten van maatschappelijke activiteiten en geeft (toetsings-)kaders voor realisatie en instandhouding van maatschappelijke accommodaties, wijze van bekostiging en de rol van de gemeente hierin.

De uitgangspunten hierbij zijn:
- We denken niet meer in termen van gebouwen maar in termen van huisvesten van functies.
  (de opdracht is het behouden van functies en activiteiten en niet het behoud van gebouwen)
- Hierbij wordt gezocht naar functies die elkaar versterken.
- Accommodaties zijn een middel én voorwaarde om bij te dragen aan de wettelijke zorgplicht of gemeentelijk beleid.
- Accommodaties zijn geen doel op zag maar dragen bij aan de leefbaarheid, het gemeenschapsgevoel in de kernen en aan een sterke sociale basis in de kernen.
- De realisatie en instandhouding van deze maatschappelijke accommodaties vraagt een actieve rol van de gemeentelijke overheid.

Argumenten

1.1. Het Beleidskader maatschappelijke accommodaties vormt een overkoepelend en integraal beleidskader voor het gemeentelijk accommodatiebeleid
Het Beleidskader maatschappelijke accommodaties brengt bestaande beleidsuitgangspunten en ontwikkelingen samen die tot nu toe verspreid waren over verschillende documenten en beleidsvelden. Met deze eerste stap ontstaat meer samenhang en richting in de keuzes rondom rol van de gemeente, het eigendom en beheer het gebruik en de ontwikkeling van gemeentelijke accommodaties. Dit biedt een stevig fundament voor toekomstige besluiten en zorgt in de vervolgstappen voor een meer doelmatige en transparante uitvoering van het beleid. Zo kan er beter gestuurd worden op efficiënt en effectief gebruik van maatschappelijke accommodaties.

1.2. Het Beleidskader maatschappelijke accommodaties zorgt voor eenduidigheid, waarbij we in alle situaties eenzelfde, consistente en transparante aanpak kunnen hanteren.
Op basis van dit overkoepelend beleid kunnen gefundeerd en op eenzelfde wijze vragen en initiatieven beantwoord worden. Bovendien is er duidelijkheid over de rolopvatting van de gemeente en over wie waarvoor verantwoordelijk is.

1.3. Het Beleidskader maartschappelijke accommodaties legt de koppeling tussen accommodaties en beleidsdoelstellingen
Met dit beleidskader beantwoorden we de vraag voor welke beleidsdoelstellingen we accommodaties nodig hebben en welke rol we hierin als gemeente oppakken.

Kanttekeningen en risico's

1.1 Verantwoordelijkheid en accountability
Het beleidskader biedt voldoende handvatten voor effectieve uitvoering in de vervolgstappen. Het is van belang dat er in de organisatie voldoende capaciteit beschikbaar is voor de opvolging en uitvoering van dit beleidskader.

Middelen

Financiële en personele middelen
Voor de uitvoering van dit beleidskader worden op dit moment geen aanvullende financiële middelen aangevraagd.

Met de beschikbare capaciteit in de personele organisatie wordt de verdere uitwerking van het accommodatieplan voorbereid. Indien uit deze uitwerking blijkt dat aanvullende financiële middelen nodig zijn voor het nemen van vervolgstappen, zal dit op een later moment ter besluitvorming worden voorgelegd aan de gemeenteraad.

Communicatie
In deze eerste fase brengen we richting aan en gaat het vooral om het bepalen van onze rol als gemeente. In de volgende fase gaan we op accommodatieniveau ook in gesprek met de gebruikers. Hiervoor wordt in overleg met de afdeling communicatie een communicatie- en participatieplan uitgewerkt.

Vervolg
Het Beleidskader maatschappelijke accommodaties bevat geen concrete maatregelen per accommodatie of beleidsveld. Het is een inventarisatie van wettelijk en gemeentelijk beleid. Voor verschillende clusters is beleid opgesteld maar nog nooit in samenhang opgepakt. Dat is nu wel gebeurd in dit beleidskader. Op basis hiervan kan in de volgende fase een maatschappelijk accommodatieplan worden uitgewerkt.

Daarin kijken we per accommodatie/beleidsveld naar behoeften en wensen en bijbehorende maatregelen.
Vanaf Q1 2026: Uitwerken implementatieplan Beleidskader maatschappelijke accommodaties met daarin:
- Concrete maatregelen per accommodatie;
- Inzicht in 'overige' accommodaties die nu buiten de scope van de huidige clusters vallen;
- Uitwerking van de wens voor een vast aanspreekpunt (accountmanager) voor ideeën of aanvragen uit de samenleving die accommodaties en/of vastgoed en beheer/onderhoud raken;
- Fasering van aankoop van accommodaties voor ontmoeting die nu in eigendom zijn van woningcorporatie of derden;
- Nader onderzoek naar kostprijs dekkende huur of marktconforme huur (uitgangspunt is nu kostprijs dekkende huur);

- Nader onderzoek naar hoe we in de toekomst beheer en exploitatie willen organiseren van accommodaties en welke scenario's hiervoor mogelijk zijn, zoals bijvoorbeeld een accommodatiebedrijf.

Bijlagen
- Beleidskader maatschappelijke accommodaties gemeente Moerdijk

Mocht u vragen hebben over dit voorstel, dan kunt u contact opnemen van de griffier via +31168 366764 of via e-mail: griffie@moerdijk.nl.

Zevenbergen, 28 oktober 2025

Burgemeester en wethouders van Moerdijk,

S. Elseman
Gemeentesecretaris

A.J. Moerkerke
Burgemeester

RAADSBESLUIT
Raadsvergadering *van 4 december 2025*

De raad van de gemeente Moerdijk,

gezien het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. *28 oktober 2025,*

overwegende dat:
- Er behoefte is aan een overkoepelende beleidskader voor maatschappelijke accommodaties

gelet op:
- Het belang dat accommodaties een middel én voorwaarde zijn om bij te dragen aan de wettelijke zorgplicht of gemeentelijk beleid.
- Het uitgangspunt dat accommodaties geen doel op zich zijn maar bijdragen aan de leefbaarheid, het gemeenschapsgevoel in de kernen en aan een sterke sociale basis in de kernen.

BESLUIT
Het vaststellen van het Beleidskader maatschappelijke accommodaties, met daarin (toetsings)kaders voor de realisatie en instandhouding van maatschappelijke accommodaties, de rol van de gemeente en de wijze van bekostiging.

Vastgesteld in de raadsvergadering d.d. *4 december 2025,*

de griffier, de voorzitter,

H.M. Vonk-Schenkel A.J. Moerkerke